

Liviu CANGEOPOL

BOIERII MINȚII, SLUGĂ LA BOIERII ZILEI

Un apărător din oficiu al stabilimentului actual s-ar trezi la orice oră îndreptățit să exclame: "Da' ăștia ce mai fac, bă, frate, de nu-ți plac? Că doar nu i-ați prins cu mâna până la umăr în borcan, ca pe predecesori, scandalurile sunt mai mult invenții ale presei mogulic-democrate, conflictele se datorează unor incompatibilități de caracter și tot așa... Oricum, ăștia măcar se străduie din toate încheieturile să țină patria pe linia de plutire." Unde și, mai ales, când am mai fi auzit noi acest soi de argumentație, poate mai puțin literar exprimată? Acum două mandate, pe vremea Milucăi-vodă, când, încă neînvinși de oastele Securității, cârmea.

În zdrobitoarea lor majoritate, cei mai mulți dintre intelectualii români de frunte au înțeles greșit cum trebuie să se prezinte disprețul idealului apolitic și amestecul în treburile interne ale cetății. După ce, ani de zile, și-au contemplat visători propria valoare în turnul de fildeș și ce foloase le poate aduce poșta de a doua zi fără a ridica un pai pentru societate (exceptând tristul experiment manolescian și imboldurile în sprijinul tovarășului Iliescu, asupra cărora vom fi nevoiți să revenim), iată-i prinși în hora palatelor cu strigături războinice. Este, trebuie să recunoaștem, una dintre cele mai reușite diversivități puse la cale de oamenii partidului unic și ai Securității eterne, care a repurtat astfel o mare victorie: în loc să-și vadă de propășirea culturii (într-o stare deplorabilă, în ciuda umflărilor paranoiale de la încheieturi), în loc să se ridice împotriva abuzurilor rețelei comunisto-securiste, care deja își râde în epoleți de aproape douăzeci de ani, în loc să declanșeze cruciala trezire populară, fără de care țara nu se va urni din loc, în loc să încerce formarea unei oneste alternative la mascarada actuală, în lipsa căreia formarea statului de drept va fi amânată până la calendele grecești, intelectualitatea bolnăvicioasă de pe Dâmbovița-n jos s-a repartizat în două tabere antagoniste și se joacă de-a hoții și gardiștii pe chifle bugetare.

Intelectualii care mai dovedeau ceva energie socială și-o pierd cu nechibzuintă la barbutul încins în spatele palatelor administrative, iar cei de bun-simț capătă o scuză în plus, irefutabilă în context, de a nu se lăsa târâți în subsolurile bordelului politic, din moment ce uite ce se întâmplă. Așa cum se prezintă inventarul valorilor umane exprimate, în ciuda posibilității teoretice de combinare individuală ori partinică, scena patriei nu mai poate aduce nimic nou (în căutarea binelui trădat, "nimic nou" se traduce prin "rău"). Eventualul vânt de speranță n-ar mai fi putut umfla pânzele decât din zonele încă neexpirate politic. Nu vom deplânge suficient niciodată eșecul Partidului Alianței Civice, singurul capabil să producă schimbarea anunțată în tumultul Evenimentelor din Decembrie 1989. În rateul orchestrat de intelectuali vânduți ori doar exagerat de nepregătiți și suspect de apatici rezidă tragedia renașterii noastre imposibile. Unde erau atunci intelectualii care azi fac tumbe și țopăie cu săbii de lemn în mână, în stare să-și sacrifice gargara elocvenței erudite pe altarul prezidențial pentru o sinecură și așa cuvenită? Cei care în ajunul alegerilor din 2000 îndemneau populația rânjindă la urnele iliesciene de frica butimoiului de ce n-au îndrăznit să intre în șuvoiul politic reprezentat de PAC cu opt ani mai devreme, când se mai putea pune stavilă distrugerii naționale? Cei care azi par decizi să renunțe la tabieturi și siestă până ce Călin Popescu Tăriceanu ori Traian Băsescu nu va triumfa în dauna celuilalt, că oricum România e căzută la podea și nu mai contează, la ce capodopere lucrau de nu se puteau întrerupe când destinul le bătea la ușă?

Intelectualul român a făcut, de-a lungul ultimelor secole, dovada multor neajunsuri, dar cel mai mare defect al său a rămas lipsa de viziune măreață (suplinită de surplusul de grandomanie). Țintele sale sunt mici, ajustate posibilităților personale și suficienței generale. Din această cauză, progresul artistic s-a refugiat în zona mentalului, unde, în lipsa stimulilor externi, se atrofiază încetul cu încetul. Ratarea individuală intervine pe nesimțite. La 40 de ani, când alții abia încep să urce, intelectualul român e terminat. Dacă s-a întâmplat să fie socotit și genialoid la tinerețe, acum e alcoolic. În caz că are ficat bun, trece de 50. Dacă nu, moare și intră în manualul de literatură. Când e o nulitate completă, intră direct în uitare. Dacă, speriat de ciroză, s-a lăsat de băut, devine filosof și mizantrop, trăiește mai mult, dar îi place să stea rupt de lume, mai cu seamă că știe cât de bine a dat aura izolării în cazul unor artiști de succes de peste hotare.

S-a vorbit adesea despre lipsa unui Mecena pentru bieții noștri reprezentanți ai onor artelor române. Nimic mai fals și nimic mai adevărat, în același timp. Fals, pentru că Președinția și partidele aflate la guvernare întind pomeni cu nemiluita ridicătorilor de osanale; adevărat, pentru că puținii artiști având simțul înalt al moralei, nedispunși să bată temenele, abia mai palpită la marginea sărăciei generalizate. Cum pe unii dintre cei mai bine văzuți i-a ajuns foamea de bani și dorința de mărire, tot mai mulți sar în bărcile de salvare aruncate de boierii zilei: un post la Institutul Cultural Român, unul la o comisie prezidențială, un altul la televiziune ori la radio, câte ceva prin diplomație ori un contract mănos cu editura din subordine.

Este intelectualul român un animal liber cum clamează a fi? Cu puține excepții, el a fost aservit de când se știe, în urma constrângerilor materiale și a prevederilor doctrinare, când nu din viciu natural ori patologic. Așa zisa democrație l-a făcut mai lacom, nu mai liber, mai obraznic, nu mai temerar, mai perfid, nu mai înțelept.

Pe vremea comunismului avântat, grija partidului era să atragă în crearea noii orânduiri reprezentanți ai tuturor păturilor sociale: muncitori, țărani, intelectuali. Ce n-a fost atunci decât o utopie în formare, s-a realizat azi. Nu prin convingere ori teroare, ci prin simpla desfășurare a naturii umane. Căci nu suntem ceea ce ne naștem, ci ceea ce devenim. Or, ceea ce devenim e tot ce rămâne după noi.

11 Ianuarie 2008

**DERMATOLOGIE MEDICALĂ,
ESTETICĂ ȘI CHIRURGICALĂ
ȘTEFAN BRADU, M.D., Ph.D., F.A.A.D.**

**MEDIC PENTRU BOLI DE PIELE, PĂR ȘI UNGHII
BOTOX • RESTYLANE • SPIDER VEINS • CHEMICAL PEELS**

Board Certified Dermatologist

Membru al Academiei Americane de Dermatologie

Faculty at State University of New York- Downstate

63-21 ALDERTON STREET, REGO PARK, NEW YORK 11374

(718) 459-1493 • www.dermaetics.com